

KATOLÍCKA SPOJENÁ ŠKOLA SV. FRANTIŠKA ASSISKÉHO
9. ROČNÍK ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Starý Zákon –

prvý krok k budovaniu
vztáhu Boh a ja.

58

Kto nám v krátkosti **zhrnie** zistenia z **minulej** hodiny?

„Diamant“ a „tiger“ • závratná kariéra •
Dunčova pyramída a otázka hriechu • tri
etapy cesty

zopakovanie

Kvalitné
zhrnutie
= 1 kredit

i

faktom je, že...

Ak Boh existuje – akože existuje ☺ – tak potom

**JE JEDINÝM, NA KTOROM
OPRAVDIVO ZÁLEŽÍ!**

Bez ohľadu na to, či je Boh **POZITÍVNOU** analógiou obrovského diamantu uprostred smetiska, alebo **NEGATÍVNOU** analógiou obrovského tigra-ľudožrúta potulujúceho sa okolo Vášho domu – ani v jednom, ani v druhom prípade nie je múdre Ho ignorovať, nech už by sme to robili kvôli čomukoľvek „v dome“ (kde nič nie je tak hrozné), či „na smetisku“ (kde sa Mu zase nič nevyrovná cenou!

zopakovanie

i

závratná „kariéra“ 😊

To, čo Boh človekovi ponúka, predstavuje takú „kariéru“, s akou sa nedá nič iné tu na zemi v žiadnom prípade a nijako porovnávať. Je to v najplnšom zmysle slova životný **jackpot!**

„ako Boh“

zopakovanie

kauza „hriech“

Naopak, na to, aby sme sa

• LENIVOSŤ

„Najčastejším a najskrytejším pokušením je náš nedostatok viery. Menej sa prejavuje zjavnou neverou než *faktickým uprednostňovaním niečoho iného.*“ (KKC 2732)

„Smrteľný hriech – vážnym prestúpením Božieho zákona – ničí v srdci človeka lásku. Odvracia človeka od Boha, ktorý je jeho posledným cieľom a jeho blaženosťou, a to tým, že *človek dáva prednosť nejakému nižšiemu dobru pred Bohom.*“ (KKC 1855)

„Hriechom človek dáva *prednosť sebe samému pred Bohom* a tým pohŕda Bohom.“ (KKC 398)

tomuto správaniu sa
hovoríme **HRIECH**.

• NEDOSPELOSŤ

zopakovanie

v praxi teda...

V praxi sa tak deje zhruba
v troch etapách:

cesta OČISŤOVANIA

1. obrátenie

Zodpovedá rovine
STARÉHO ZÁKONA
Cieľ: **spravodlivý** človek

2. obrátenie

cesta OSVIETENIA

Zodpovedá rovine
NOVÉHO ZÁKONA
Cieľ: **svätý** človek,
Boží syn/dcéra

3. obrátenie

cesta ZJEDNOTENIA

TU SA DOSAHUJE CIEĽ!

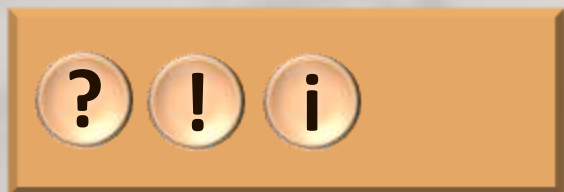
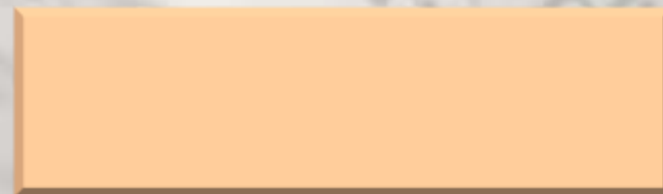
Dokonalá svätosť v
dokonalej láske.

**Tento rok sa pozrieme na tú prvú, zodpovedajúcu
spravodlivému človekovi na úrovni Starého
zákona.**

zopakovanie

**... NEJAKÉ OTÁZKY,
POZNÁMKY,
POSTREHY,
PRIPOMIENKY?**

DNES...

... teda načneme oblasť

**STARÉHO
ZÁKONA.**

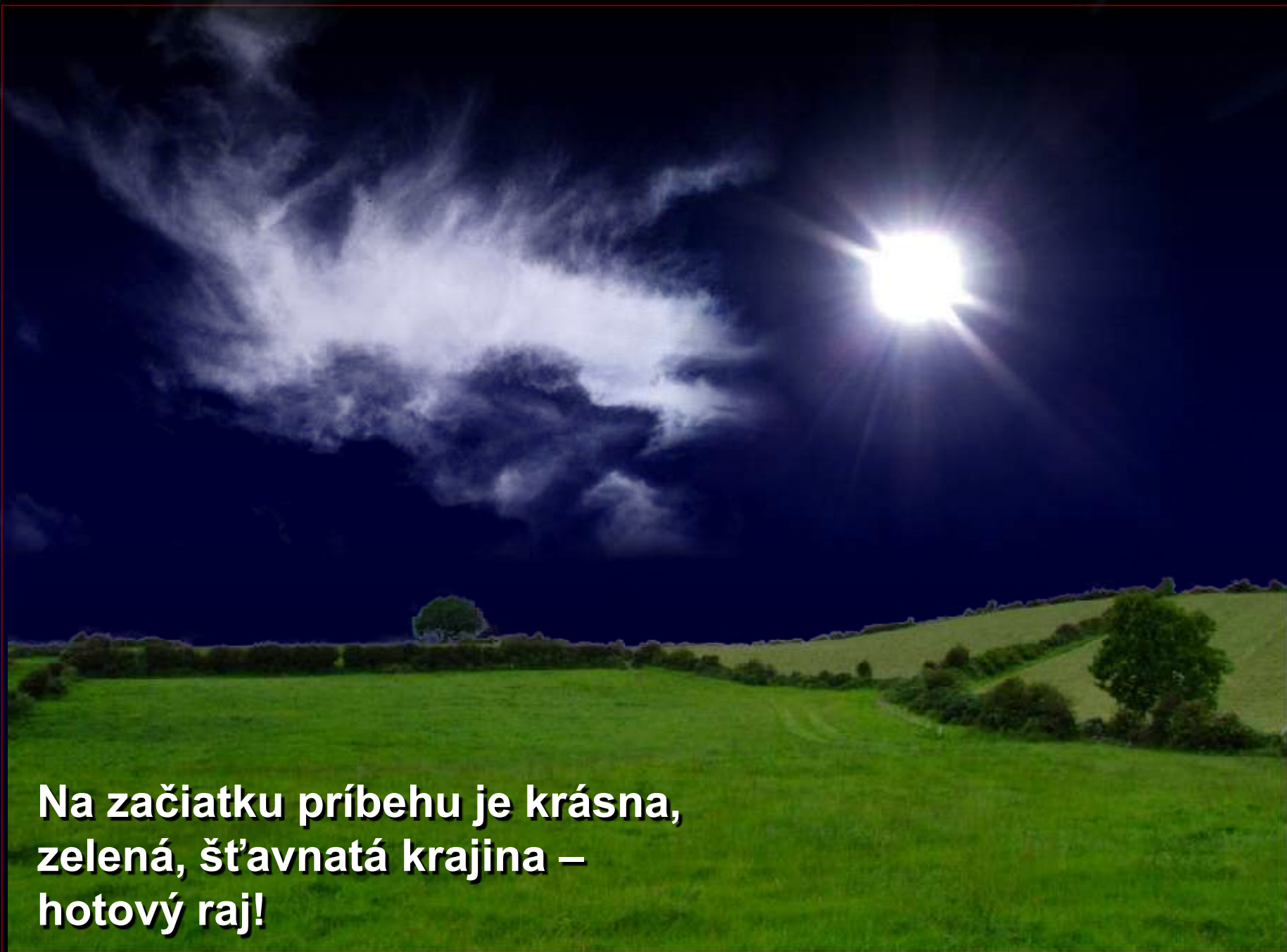
Začneme jedným
fiktívnym
príbehom, ktorý
nám pomôže
lepšie
porozumieť
dnešnej téme...

príbeh...

Na zvlášť dôležité
pasáže príbehu Vás
upozorní tento symbol!

**Na začiatku príbehu je krásna,
zelená, šťavnatá krajina –
hotový raj!**

A composite image featuring a bright sun in the upper right corner, casting rays across a dark, cloudy sky. Below the sky is a lush green field. In the lower right corner, a small, rustic wooden house with a blue roof and a porch stands on a grassy slope. The house has a chimney and a small balcony. The overall scene is surreal, combining elements of a bright day with a dark sky.

Uprostred tohto raja stojí
krásna, útulná **chalúpka**...

Jedného dňa sa v
krajine objavili
pútnici.

Našli krásny
domček uprostred
raja. Páčil sa im, tak
sa v ňom usadili.

Zariadili sa v ňom
po svojom, tu niečo
prestavali, tam niečo
prirobili – a zase
niečo zrútili, ako sa
im zachcelo.

Jednoducho, žili si
tam a bačovali ako
vo svojom – a za
svoj ho aj naozaj
pokladali!

Dom však svojho **majitel'a** mal...
a ten sa zrazu k veľkému
prekvapeniu osadníkov objavil!

**Našťastie zemepán bol človek
rozumný a osadníci tiež neboli
zločinci, ani darebáci.**

**Uzatvorili teda
zmluvu, v ktorej
ustanovili
podmienky
užívania domu,
dohodli sa na
nájomnom,...**

**... a z nepozvaných votrelcov sa stali
slušní nájomníci pod ochranou
svojho zemepána.**

Po čase sa zemepán **zahľadel** do krásy mladej nájomníčky ... a ani ona nezostala chladná!

A pretože ani otec nevesty nebol
proti... konala sa napokon veľkolepá
SVADBA!!!

Z pána a nájomníka sa tak stala **rodina**, v ktorej spoločne žili a zdieľali celý svoj život – všetko, čo mali, čím boli, čo konali a o čom snívali!

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

**Aké
poučenie
plynie z
tohto
príbehu?**

tri možnosti...

Ak žijete v dome, máte v podstate tri možnosti, ako v ňom žiť:

- ako **VOTRELCI a LOTRI**
- ako **SPRAVODLIVÍ NÁJOMNÍCI**
- ako **ČLENOVIA RODINY**

AKO

to súvisí s našim
vzťahom k
Bohu?

otázka znie...

nie náš svet

ZEM, na ktorej žijeme **nie je**
naša.

Nevymysleli sme ju, nepostavili
sme ju, nie je našim dielom.

Dostali sme ju od Boha ako dar.
Ako dom, v ktorom môžeme
bývať.

*„Čo máš, čo si nedostal? A keď si dostal,
čo sa chvasceš, akoby si nebol dostal?“*

(1Kor 4,7 SSV)

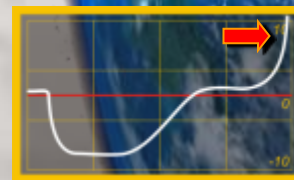
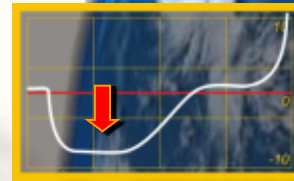

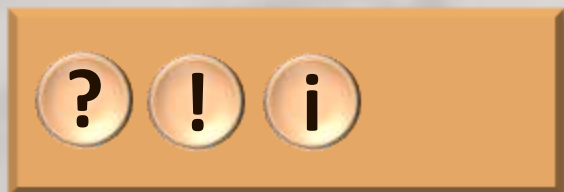
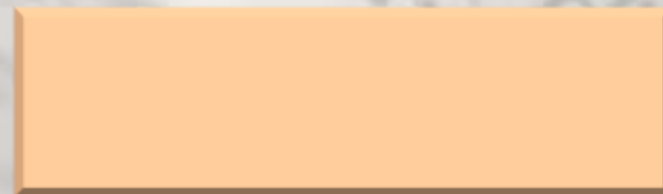
nie náš svet

Môžeme na nej žiť presne tromi spôsobmi:

- **„HRIECH“** – ako lotri, ničomníci, darebáci, votrelci a grázli...
- **„STARÝ ZÁKON“** – ako slušní nájomníci, ktorí majú s Bohom férový vzťah a žijú pod Jeho ochranou a s Jeho požehnaním.
- **„PODĽA EVANJELIA“** – ako Boží synovia a dcéry, ako domáci Boha a členovia Jeho rodiny.

**... NEJAKÉ OTÁZKY,
POZNÁMKY,
POSTREHY,
PRIPOMIENKY?**

dve podmienky

Žiť v Božom svete ako „slušní nájomníci“ znamená dodržať **dve podmienky**, vlastné každému nájmu:

- **platiť nájomné;**
- **dodržiavať pravidlá,** stanovené prenajímateľom.

dve podmienky

Žiť v Božom svete ako „slušní
nájomníci“ znamená dodržať

DNES

si povieme niečo o **nájomnom**.

SPRAVODLIVOSŤ VOČI BOHU

IDEA:

- Meno – Pre Hebrejov „meno“ a „osoba“ boli v podstate to isté. Preto vzťah k menu rovnal sa vzťahu k jeho nositeľovi.
- Tým že Boh zjavil človekovi svoje Meno JHWH (Jahve), vydal sa človekovi v istom zmysle „napospas“.
- Zneuctiť Meno Boha znamená útočiť na Boha samotného.
- Nadarmo (hebr. *šav*) – prázdnota, falošnosť, lož,... niečo vyprázdnené, bez významu, „len tak“,...

„Nevezmeš meno Pána, svojho Boha, nadarmo!“

(Ex 20,:7 SSV)

„A JHWH nariadil Mojžišovi: „Rúhača daj vyviešť z tábora a všetci, čo ho počuli, položia na jeho hlavu ruky a všetok ľud ho ukameňuje. Izraelitom však nariadiš: Každý, kto bude kliat' svojmu Bohu, uvalí na seba hriech. Kto bude zlorečiť JHWH menu, musí zomrieť: všetok ľud ho bez milosrdenstva ukameňuje; tak cudzinec ako domorodec bude usmrtený, keď bude kliat' JHWH meno.“

(Lv 24,14-16 SSV)

SPRAVODLIVOSŤ VOČI BOHU

ÚCTA K MENU

IDEA:

„Nevezmeš meno Pána, svojho Boha, nadarmo!“

ZMYSEL ÚCTY K MENU:

- Úcta a rešpekt k druhej osobe je predpoklad akéhokoľvek normálneho vzťahu...
- ... a predpoklad každej budúcej opravdivej lásky!
- Nový Zákon používa na označenie tejto „úctyplnej lásky“ slovo „agapé“: láska, založená na hlbokom porozumení a pochopení milovaného, úcte, rešpekte a uznaní ako aj starostlivosti.

„Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska.“

(1Jn 4,8 SSV)

Vyznamu, „len tak ,...“

**... NEJAKÉ OTÁZKY,
POZNÁMKY,
POSTREHY,
PRIPOMIENKY?**

SPRAVODLIVOSŤ VOČI BOHU

DESIATOK

IDEA:

- Boh je vlastníkom celej zeme i všetkého, čo máme a čím sme.
- Boh ponecháva 9/10 toho, čo človek získa, človekovi, aby s tým nakladal, ako chce.
- 1/10 si ale ponecháva pre seba – a je na človeku, aby s ňou naložil podľa Božích predstáv.

„A Jakub urobil sľub: „Ak je Boh so mnou, ak ma ochráni na tejto ceste, ktorou teraz idem, ... tak **Jahve bude mojim Bohom** a tento kameň, ktorý som postavil ako pomník, bude Božím domom. **A zo všetkého, čo mi dáš, odovzdám ti desiatky.**“

(Gn 28,21n)

„**Všetky desiatky** z pôdy, z obilia zeme i z ovocia stromov, **sú Pánovým majetkom**. Sú zasvätené Pánovi.“

(Lv 27,30)

„Môže človek ukracovať Boha? Lebo vy ma ukracujete. Spytujete sa však: „**V čomže ťa ukracujeme?**“ **V desiatku a poplatkoch**. Kliatba vás zasiahla, lebo ma ukracujete vy, celý národ.“

(Mal 3,8–9)

„**Prineste celý desiatok** do zásobárne, aby bol pokrm v mojom dome, **a týmto ma vyskúšajte** - hovorí Pán zástupov, **či vám neotvorím okná neba a nevylejem na vás požehnania viac ako dost.**“

(Mal 3,10)

SPRAVODLIVOST VOČI BOHU

IDEA:

- Boh je vlastníkom celej zeme i všetkého, čo máme a čím sme.
- Boh ponecháva 9/10 toho, čo človek získa, človekovi, aby s tým nakladal, ako chce.
- 1/10 si ale ponecháva pre seba – a je na človeku, aby s ňou naložil podľa Božích predstáv.

„Po finanční stránce jsme pravidelně dávali stranou ze svých úspor desátek bez ohledu na to, jak malé byly, protože jsme chtěli být dobrými správci peněz, které propůjčil do naší péče. Neustále jsme se mohli přesvědčovat o tom, jak Bůh vychází našim potřebám vstříc - vždy jsme od něj měli víc, než jsme mu sami dali.“

(Scott a Kimberley Hahnovci, pastori)

„Můj bohatý táta rozdával jak peníze, tak vzdělání. Pevně věřil v placení takzvaných desátků. „Když něco chceš, musíš nejdřív dát,“ říkal vždycky. I když měl nedostatek peněz, daroval peníze své církvi nebo své oblíbené charitě. Kdybych vám měl předat jen jedinou myšlenku, pak by to byla tato: kdykoliv vám něco „chybí“ nebo něco „potřebujete“, nejdříve to darujte, a vrátí se vám to mnohonásobně. To platí na peníze, úsměv, lásku i přátelství. ...“

(Róbert Kyiosaka, obchodník, autor bestselleru „Bohatý otec, chudobný otec“)

SPRAVODLIVOSŤ VOČI BOHU

DESIATOK

IDEA:

„Po finanční stránce jsme pravidelně dávali stranou ze svých úspor desátek bez ohledu na to, jak malé byly, protože jsme chtěli být dobrými správci peněz,

ZMYSEL DESIATKU:

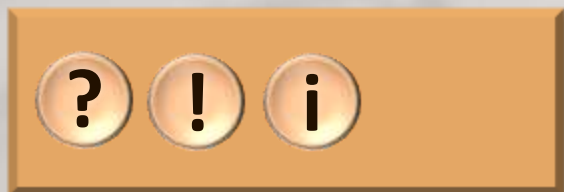
- Brzdí človeka v honbe za vecami a vlastnením.
- Upozorňuje ho na to, že cieľom nie je mať čo najviac.
- Súčasne do jeho života vnáša akceptáciu a uznanie Boha, ktorý je Pánom celej Zeme – a ktorý je cieľom a zmyslom života človeka!
- Táto akceptácia je PRVÝM KROKOM KU VZŤAHU S BOHOM!

„Ved' čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?! Alebo za čo vymení človek svoju dušu?!“

(Mt 16,26 SSV)

predstav.

**... NEJAKÉ OTÁZKY,
POZNÁMKY,
POSTREHY,
PRIPOMIENKY?**

IDEA:

- Boh je vlastníkom a pôvodcom aj nás samých, nášho života (a teda aj času)
- 6/7 nášho času Boh ponecháva na našu ľubovôľu.
- 1/7 si ponecháva pre seba – to je „Pánov deň“, sobota, v kresťanstve od počiatku nedeľa.

*„Hovor Izraelitom a povedz im: Pánove sviatky, ktoré zasvätíte slávnostným zhromaždením, sú tieto: **šesť dní budete konať svoju prácu, siedmy deň bude dňom úplného odpočinku so svätým zhromaždením.** Vtedy nesmiete konať nijakú prácu, to je Pánova sobota, odpočinok vo všetkých vašich bydliskách.“*

(Lv 23,2n SSV)

*„Šesť dní budete pracovať, v siedmy deň je však Pánova svätá sobota, deň odpočinku. **Každý, kto bude v sobotu pracovať, musí zomrieť!** Nech Izraeliti zachovávajú sobotu a nech ju svätia z pokolenia na pokolenie **ako večnú povinnosť zmluvy.** Nech je ona na **večné znamenie** medzi mnou a Izraelitmi, lebo za šesť dní Pán stvoril nebo a zem, v siedmy deň však odpočíval a oddychoval!“*

(Ex 31,15–17)

SPRAVODLIVOSŤ VOČI BOHU

SOBOTA

IDEA:

*„Hovor Izraelitom a povedz im: Pánove sviatky, ktoré zasvätíte slávnostným zhromaždením, sú tieto: **žof, dáť budete***

ZMYSEL SOBOTY:

- Brzdí človeka v honbe za vecami a vlastnením, ale aj za zábavou a rozkošou.
- Upozorňuje ho, že cieľom jeho života a práce nie je sama práca, ale **VZŤAH S BOHOM** (a s ľuďmi), jednota s Ním, opravdivá láska!
- **VYTVÁRA PRIESTOR** pre budovanie a vzrast tohto vzťahu: sväté zhromaždenie, modlitba, čas a voľno,...

„Ale každého pokúša vlastná žiadostivosť, ktorá ho zachvacuje a zvádza. Žiadostivosť potom, keď počne, porodí hriech a keď je hriech dokonaný, splodí smrť.“

(Jak 1,14n SSV)

Na lepšie pochopenie princípu **DESIATKU** a **SOBOTY**:

Predstavte si **zamestnancov v automobilke**:

Pracujú v jej pracovnom čase v jej továrni s jej strojmi s jej materiálom za jej peniaze.

Úplne samozrejme preto prijímajú fakt, že:

- **autá, ktoré vyrobia, nepatria im, ale automobilke;**
- **a o tom, čo budú robiť počas pracovného času, nerozhodujú oni, ale automobilka a ona určuje, čo ako kedy a s čím budú robiť.**

PRÍKLAD

Na lepšie pochopenie princípu **DESIATKU** a **SOBOTY**:

Podobne je to aj s nami vo vzťahu k Bohu

Pracujú v čase, ktorý nám dal Boh, v Božom svete s Božím „materiálom“, využívajúc sily a schopnosti, dané od Boha.

Úplne samozrejme preto Hebreji prijímajú fakt, že:

- je vecou Boha, aby určil, čo a ako budeme s Jeho vlastníctvom robiť v Jeho čase,
- pričom to, čo dorobíme, úplne samozrejme patrí Bohu.

PRÍKLAD

Na lepšie pochopenie princípu **DESIATKU** a **SOBOTY**:

No a **Boh je taký džentlmen**, že nám veľkoryso **ponecháva**:

- **6/7 času a 9/10 toho, čo dorobíme** a vytvoríme.

Je to úplne rovnaké, ako keby Vám vedenie automobilky povedalo:

„Stačí, ak z tých ôsmych hodín pracovného času budete robiť jednu hodinu, zvyšok si robte, čo chcete – a z tých desiatich passatov, čo ste vyrobili, si deväť pokojne nechajte, nám stačí jeden...” 😊

PRÍKLAD

**... NEJAKÉ OTÁZKY,
POZNÁMKY,
POSTREHY,
PRIPOMIENKY?**

SPRAVODLIVOSŤ VOČI BOHU

IDEA:

- Vedomie Božej prajnosti, s ktorou človekovi v podstate zadarmo ponecháva všetky svoje dary, svoju zem,...
 - požehnáva ho, ochraňuje, pomáha mu,...
 - a dokonca ešte aj ten desiatok sa stáva pre Boha „zámienkou“ ešte viac človeka požehnať a vlastne mu to tak vrchovato vrátiť späť,...
- JE DÔVODOM K POSTOJU
VĎAČNOSTI VOČI BOHU.

„Veď ty si svätý ľud Pána, svojho Boha; teba si vyvolil Pán, tvoj Boh, za svoj vlastný ľud zo všetkých národov, čo sú na zemi. **Nie preto, žeby ste boli početnejší ako ostatné národy, prilipol k vám Pán a vyvolil si vás, veď ste najmenší zo všetkých národov. Ale preto, že vás mal rád** a že chcel zachovať prísahu, ktorú urobil vašim otcom, Pán vás vyviedol mocnou rukou a vyslobodil z domu otroctva, z ruky faraóna, egyptského kráľa.“

(Dt 7,6–8 SSV)

„Toto hovorí Pán zástupov: Tento ľud vraví: „Ešte neprišiel čas stavať Pánov dom.““ Pán však prehovoril prostredníctvom proroka Aggea takto: „Pre vás je už čas bývať vo vykladaných domoch, kým tento dom je pustý? Nuž, teraz toto hovorí Pán zástupov: Všimnite si, ako sa vám vodi! Siali ste veľa, málo ste zväžali; keď ste jedli, nenasýtili ste sa; keď ste pili, nenapojili ste sa; obliekaním ste sa nezohriali a kto robil za mzdu, dával mzdu do deravého vrečka.“

(Aggeus 1,2–6 SSV)

SPRAVODLIVOSŤ VOČI BOHU

BOHOSLUŽBA

IDEA:

„Ved' ty si svätý ľud Pána, svojho Boha; teba si vyvolil Pán, tvoj Boh, za svoj vlastný ľud zo všetkých národov, čo sú na zemi. **Nie preto, žebv ste boli**

ZMYSEL BOHOSLUŽBY:

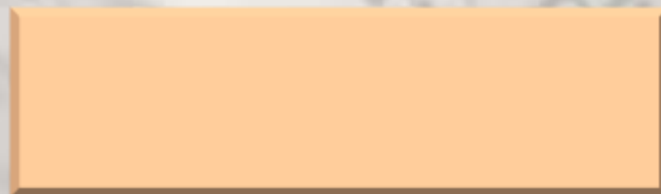
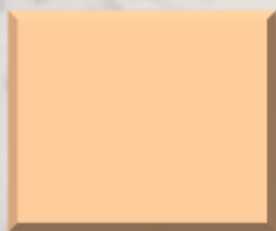
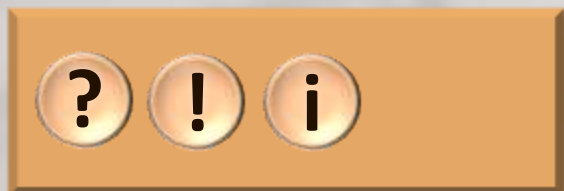
- Bohoslužba je oslava i pripomienka Božích skutkov lásky a priazne k človekovi.
- Je príležitosťou na ich uvedomenie si...
- ... a následný postoj VĎAČNOSTI voči Bohu.
- No a vďačnosť – to je dobrý základ pre zrodenie sa opravdivej lásky k Bohu!

„Oslavujte Pána gitarou, hrajte mu na desaťstrunovej lutne. Spievajte mu novú pieseň, nadšene mu hrajte a volajte na slávu. Lebo Pánovo slovo je pravdivé a verné všetko jeho konanie. Miluje spravodlivosť a právo; milosti Pánovej plná je zem.“

(Ž 33,2–5 SSV)

VĎAČNOSTI VOČI BOHU.

**... NEJAKÉ OTÁZKY,
POZNÁMKY,
POSTREHY,
PRIPOMIENKY?**

ÚCTA K MENU = úcta voči Bohu ako „majiteľovi“;

DESIATOK + SOBOTA = „NÁJOMNÉ“ za užívanie zeme i svojich darov a schopností;

BOHOSLUŽBA = prejav vdáčnosti za to, čo Boh voči človekovi koná „nad rámec nájomného“, z lásky a starostlivosti o človeka.

zhrnutie...

**ÚCTA K MENU;
DESIATOK +
SOBOTA;
BOHOSLUŽBA.**

**Kvalitné
vypracovanie
= 1 kredit**

Zhodnotte teraz, **koľko ste** voči Bohu
„slušným človekom“ – a v čom je
potrebná **zmena** a náprava, ak ním
chcete byť!

Súčasne pamätajte na to, že toto EŠTE NIE JE
kresťanstvo – iba príprava naň!

ÚLOHA...!

**„STARÝ (ZJAVENÝ) ZÁKON JE
PRÍPRAVOU NA EVANJELIUM.“**

(KKC 1964)

KATOLÍCKA SPOJENÁ ŠKOLA SV. FRANTIŠKA ASSISKÉHO
9. ROČNÍK ZÁKLADNEJ ŠKOLY

KONIEC

WWW.INKY.SK